

Museopedagogiikkaa

Pohjois-Karjalan museossa

3.2.2011

Opettajatilapäivä, Outi Suoranta

Museopedagogiikan tavoitteita

- toimia välittäjänä museon ja yleisön välillä
- välittää esineellistä ja henkistä kulttuuri- ja taideperintöä
- syventää tietoa museon esittelemistä asioista
- rohkaista omaa kokemusta ja tulkintaa
- elävöittää kokemista
- tehdä museo tutuksi paikkana ja tilana

Museokasvatuksen kohderyhmät

- Erityisesti peruskoululaiset ja toisen asteen opiskelijat (lukio, ammattiopisto)
- Myös päiväkodit, esikoululaiset
- Toisaalta aikuisväestö, ikääntyneet
- Perheet
- Kaikki museokävijät laajassa mielessä, huomioidaan jo näyttelyn tekovaiheessa

Museopedan toimintatapoja

- opastukset
- luennot
- esitteet
- oppimistehtävät
- työpajat ja työnäytökset
- verkko-opetus
- pelit

Oppiminen & kulttuuriympäristö

- identiteetti rakentuu suhteessa ympäristöön ja uusien asioiden oppimiseen
- oman kulttuurin omaksuminen
- motivoivaa se mihin haluaa kuulua: ikä
- suhde ympäristöön emotionaalinen
- keskeistä oma kokeminen
- suhde omiin elämäkokemuksiin ja aiempaan tietoon

Museo oppimisympäristönä

- vuoropuhelun mahdollisuus
- moniaistisuus
- kompleksisuus eli tarkastelu useasta näkökohdasta
- samastumisen mahdollisuus
- kysyminen ja vastausten etsiminen
- mahdollisuus saada vastauksia ja ohjausta

(Kotiseutu)museon mahdollisuuksia

- arjen ympäristöt, joista jokaisella on kokemus
- mahdollisuus samaistua
- autenttisuus, todenmukaisuus, ajan patina
- paikan fyysisuus, ”läsnäolo” – ja läsnäolo paikassa
- moniaistisuus
- tarinat tärkeitä, paikallinen näkökulma
- kiinnostavia nostoja (muutama esine, valokuva, kirje...)

Museon haasteita

- oma aineisto tunnettava hyvin, asiantuntijuus kokoelman suhteen
- sisältö lähtökohtana, tiedon syventäminen?
- resurssit – vie aikaa ja vaivannäköä
- ei vuosilukuja tenttaavaa perinteistä tiedonjakoa vaan eläytymisen kautta innostavaa
- vähemmän on enemmän
- kuinka tieto opettajille?
- yhteistyö opettajien kanssa tärkeää
- opettajilla ei välttämättä aina ole käsitystä siitä, miten museosta saa irti enemmän

Esimerkkitapaus 1

KUVATAIDETTA LUOKANOPETTAJILLE TÄYDENNYSKOULUTUS (PKKY)
KEVÄT 2008

RYHMÄ 3: Muinaisilla poluilla -oppimisympäristö

1. Pohtikaa ryhmässä, mitä arkeologi tekee? Kirjatkaa lyhyesti ylös.
2. Etsikää näyttelystä esineitä ja materiaaleja, joita voi kosketella.
3. Mitä ovat savi-idolit ja miksi niitä on tehty?? Pohtikaa ensiksi, mitä tiedätte asiasta ennen näyttelyyn tutustumista. Mitä vastauksia löytyy näyttelystä?
4. Valitse näyttelystä yksi esine, joka on kivikauden työkalu. Tarkastele valitsemaasi esinettä ja etsi vastauksia seuraaviin kysymyksiin:

Mistä esine on löytynyt?

Mihin esinettä on käytetty?

Miten esine on valmistettu?

Mitä tiedetään esineen materiaalista?

Arvioi, onko esineen valmistaminen ollut vaikeaa kivikauden ihmisille?

Onko mielestäsi esineen käyttö ollut helppoa vai vaikeaa?

Käytetäänkö vielä nykyaikana vastaavan tyyppistä esinettä?

5. Arvioi tehtävien soveltuvuutta omille oppilailenne. Minkälaisia ideoita omista opetustehtävistä teille syntyi tämän museotehtävän aikana?
6. Mieti, miten tehtävän esineistä voidaan hyödyntää kuvataiteen opetuksessa?

Esimerkkitapaus 2

Elämää ennen ja nyt

- Tehtäväkierros Pohjois-Karjalan museon Karjalan koko kuva –näyttelyssä
- Etsitään 10 entisajan esinettä esitteen avulla
- Esitteessä on numeroidut kuva- ja tekstiparit ja vihjeiden avulla vanhat esineet
- Kuvassa uusi esine, jota nykyisin käytetään samaan tarkoitukseen kuin museoesinettä aikoinaan
- Teksti kuvailee vanhaa esinettä ja kertoo esineen käytöstä ennen ja nyt
- Korppi antaa numeroa vastaavan kirjaimen
- Kirjaimista ratkaistaan niistä muodostuva sana



www.jns.fi/museopeda

- <http://www.jns.fi/museopeda>
- sivuilla esimerkkejä tehtävistä
- Muuttuva ja laajeneva Joensuu – hankkeen sivuilla hyviä esimerkkejä työpajoista, ja siitä miten voidaan käyttää kotiseutumuseon aineistoa koulussa (esim. Heinävaara)